

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. Z.**, bývajúceho v M., t.č. T., proti žalovanej **A. Z.**, bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. B. B., advokátkou so sídlom v B., **o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7 C 47/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. novembra 2011, sp. zn. 19 Co 248/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom zo 7. júna 2010, č.k. 7 C 47/2008-502 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania (ďalej len „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal hnutel'né veci v celkovej hodnote 597,49 €, a do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal ostatné hnutel'né veci, ako aj nehnuteľnosti (rodinný dom s pozemkom a záhradou) zapísané na LV č. X. nachádzajúce sa v k.ú. M., spolu v celkovej v hodnote 60 365,45 €. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom konečného finančného vypořiadania sumu 27 946,38 €. Rozhodol tak po ustálení masy BSM a určení hodnoty jednotlivých doň patriacich vecí, s prihliadnutím na vôľu účastníkov, na drzbu vecí tým – ktorým účastníkom ku dňu rozhodnutia a na zásadu rovnosti podielov v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka. O trovách konania si vyhradil rozhodnúť samostatným uznesením (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej rozsudkom z 24. novembra 2011, sp. zn. 19 Co 248/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Poukázal na rozsiahle dokazovanie, ako aj na správnosť postupov súdu prvého stupňa pri hodnotení dôkazov a aplikácii predpisov hmotného práva v prejednávanej veci. Námietky žalovanej týkajúce sa viacerých finančných súm, ktoré neboli – podľa jej názoru nesprávne – do BSM zahrnuté, vyhodnotil ako nedôvodné s tým, že žalovaná ohľadne nich neunesla dôkazné bremeno. Za dôvodné naopak uznal jej námietky súvisiace s nepresnosťami v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, pričom ich kvalifikoval ako chyby v písaní, ktoré je možné odstrániť postupom podľa § 164 O.s.p. K tvrdeniu žalovanej, že jej proti vôli boli prikázané i opotrebované a nepoužiteľné (hnutelné) veci, uviedol, že uvedené veci sa v čase zániku BSM nesporne nachádzali v dome, ktorý už viac ako 10 rokov užívala len žalovaná; boli teda výhradne v jej dispozícii, preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa i v tejto časti správne a zodpovedajúce ustálenej súdnej praxi. Na záver sa vysporiadal s námietkou žalovanej ohľadne spôsobu výpočtu sumy, ktorá mala predstavovať jej prínos do BSM účastníkov, a v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. O trovách konania s poukazom na § 224 ods. 4 O.s.p. nerozhodoval.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Namietala, že pri určení masy BSM a jej rozdelení súd prvého stupňa vo vzťahu k hnutelným veciam určeným žalobcovi zohľadnil ich amortizáciu, zatiaľ čo pri veciach určených žalovanej vychádzal z ich kúpnej ceny. Navyše do vlastníctva žalovanej prikázal aj tie veci, ktoré zostali v dome, a teda v jej „užívaní“ len preto, že žalobca si ich napriek svojmu pôvodnému zámeru nevyzdvihol. Tieto skutočnosti ovplyvnili vyporiadanie BSM účastníkov v jej neprospech. Aj prínosy žalovanej do BSM boli napriek jej námietkam vyčíslené nesprávne, súd však návrhy na ďalšie dokazovanie v tomto smere „vôbec neriešil, odmietol tieto návrhy uviesť do zápisnice“, čím žalovanej privodil nevýhodné postavenie a poškodil ju na jej právach. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd „rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie“.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že cena všetkých hnutelných vecí patriacich do BSM bola jednak výsledkom dohody účastníkov, jednak je z celej masy BSM zanedbateľná. Všetky úspory súd prejednal podľa predložených dôkazov. Finančné prostriedky z predaja obchodného podielu žalobca po rozvede daroval deťom na štúdium,

o čom sú v spise založené listinné dôkazy. Žiadne cenné papiere napriek tvrdeniu žalovanej nepredal, preto nemal dôvod vyplácať jej akékoľvek vyrovnanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalovaná dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania

sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je právne významné samotné tvrdenie účastníka o existencii určitej procesnej vady, ale až zistenie, že k namietanej vade skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a dovolací súd ich existenciu nezistil. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod).

Z obsahu dovolania možno vyvodit', že dovolateľka za odňatie možnosti konať pred súdom považuje nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, nevykonanie ňou navrhovaných dôkazov súdom prvého stupňa, čo v konečnom dôsledku viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno preto vyvodit', že dovolanie proti

rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné (viď R 125/1999). Nevykonaním žalobkyňou navrhovaného dokazovania preto nemohlo dôjsť k odňatiu jej možnosti konať pred súdom.

Žalovaná v dovolaní ďalej namieta, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Dovolateľka poukázala na súvislosť ňou namietanej vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. s nesprávnym právnym posúdením veci. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. ale dáva možnosť konať pred súdom do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením súd nemôže účastníkovi odňať možnosť konať pred súdom, lebo právnym posúdením sa mu neznemožňuje realizácia jeho procesných práv. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Dovolací súd by sa ním mohol zaoberať až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. októbra 2012

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková